

vore Præstegaardsavlinger ere ansatte i Indtagter, om de ialmindelighed ere ansatte til en Nettoindtægt af 400 Rbd. Jeg troer kun saa Præster opgive dem dertil; jeg vil tage en anden Grund, hvorfør jeg ikke troer, at vi kunne opgive Udbyttet af en Gaard paa 6 Edr. Hartkorn til høiere end 400 Rbd., og det er af den simple Grund, at, naar Eiendommen er bedre end Capitalen, saa søges den deraf i det Haab, at den kan give større Indtægt end Renten af Capitalen. Naar vi nu ville antage, at en Eiendom paa 6 Edr. Hartkorn kunde være 8000 Rbd. værd, saa er det dog kun 320 Rbd. Nettoindtægt, og det er virkelig saa høi Priis, som jeg ikke troer, at den i Gjennemsnit vil være at beregne til.

Utschæring: Maa jeg bede om Ordet for en personlig Bemærkning?

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet.

Utschæring: Da vi havde Indkomstskatten for her, saa havde vi Meddelelser fra Regjeringen, som netop oplyste dette Punkt i den Retning, som jeg her har omtalt.

Gram: Med Hensyn til den sidste Bemærkning, som blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøng (S. Petersen), skal jeg tillade mig at bemærke, at, naar han talte om, at ingen Præstegaard var ansat til den nævnte Sum af 3—400 Rbd., saa kan jeg forsikre ham, at der er Præstegaarde, der ere ansatte til 5—6—800 Rbd., ja, jeg troer, at der her i Thinget er en Rigsdagsmand tilstede, hvis Præstegaards Indtagter endog ere ansatte til Netto 800 Rbd.

L. Jensen: Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavnns 8de Valgkreds (Gram) vilde forsikre den ærede Rigsdagsmand for Præsto Amts 4de Valgkreds (S. Petersen) om, at der vare Præstegaarde, der vare anslaaede til 800 Rbd., men maaffee Præstegaarden er saa stor, at der kan holdes 18 Røer, medens der er mange Bøndergaarde, som kun have 3 Edr. Hartkorn og kun kunne holde 4 til 6 Røer. De Gaarde, som have 3 Edr. Hartkorn, bringe det i Almindelighed kun til 2 å 3 Røer.

H. Hansen (Bib. N. 4.): Ja, efter det Kendskab, jeg har til Jylland, saa troer jeg

virkelig ikke, det skal feile, at, naar vi tage Gjennemsnitsprisen af Gaardmandsclassens Indtagter, saa maa den Gaardmand være meget glad, der har en Nettoindtægt af 3 å 400 Rbd. til at leve af med sin Familie. Derover troer jeg ingenlunde, at man kan anslaae det. Med Hensyn til hvad det er yttret om Præstegaardene, da sender jeg en Præstegaard paa 19 Edr. Hartkorn, hvoraf Præsten har ikke mere end 600 Rbd. i Forpagtingsafgift, medens han dog maa svare alle Skatter til Amtstuen, og det er dog ingen ringe Eiendom.

Finansministeren: Ja, jeg tør virkelig ikke komme dybere ind paa hele den Undersøgelse af de forskjellige Samfundsklasser og navnlig Gaardmandsclassens Indtagter. Jeg troer, at det vil være tilstrækkeligt at anføre, at de Herrer, som mene, at Gjennemsnitsprisen ikke er høiere end de antage, have fuldkommen Ret, saasnart de bruge den forførte Beregningssmaade, som den ærede Rigsdagsmand fra Kjøng (Petersen) har brugt, hvorefter han aldeles ikke taxerede Bondens og hans Families Arbejde for Noget, men kun ved Beregningen af Indtægten tog Hensyn til Renten af den Capital, som Gaarden var værd.

G. Winther: Jeg skal blot tillade mig et Par Ord i Anledning af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Utschærnings) Udtalelser. Han yttrede sin Glæde over, at Gratialekasen var ophørt; men jeg maa bemærke, at der er ingen stor Grund til den Glæde; thi, naar man seer hen til Anvendelsen af det, som kaldes Ministeriets Understøttelseskasse, vil man finde, at denne netop for en stor Deel anvendes til Gratialer, ikke blot til Besjente, men ogsaa til høiere stillede Embedsmænd. Jeg erindrer, at jeg ved en tidligere Leilighed har gennemseet Kultusministeriets Understøttelsesbudget — det var dengang Statsraad Madvig var Kultusminister —, og herved har fundet, at der endog var gaaet udenfor de fastsatte Regler om Anvendelsen af Pengene, idet der var givet en Præst Understøttelse i eet Aar mere end een Gang. Jeg troer ogsaa, at der anvendes en meget betydelig Sum af disse Understøttelseskasser netop til den Klasse af Embedsmænd